

# CES-ringmärkningen vid Älgviken 2004

Roger Mellroth & Thord Fransson

År 2004 blev inte ett år som följde de gängse rutinerna. Inför säsongen beslöt vi att utöka antalet nät och under vårvintern röjde vi upp i busk och vass för att få plats med ytterligare tre nät. Antalet nät uppgår nu till elva och på några platser bytte vi också till något längre nät. Sammantaget ökades den totala nätlängden med 50% inför säsongen 2004. Dessutom byggdes det nya spänger för att vi inte skulle behöva bada runt på nätrundorna. Vattenståndet brukar vara högt i sjön under våren och det har hänt att nät varit i riskzonen för att inte kunna användas. Nu blev 2004 det år med lägst vattenstånd hittills, så spängerna kom inte till sin rätt detta år. Kanske var det lågt vattenstånd som lockade sångare, som häckar nära marken, in i området. Aldrig har så många lövsångare sjungit under våren och även sävsparvarna var fler än på länge. I slutet av maj anslöt två sjungande kärresångare till kören i området.

Nordanvinden var envis under maj och förutom en hyggligt varm första märkdag den 9 maj så låg temperaturen runt 15 grader under hela maj och juni och den riktiga värmen infann sig aldrig under märkperioden. Av roliga arter som hyggligt frekvent förekom i markerna runt märkområdet kan nämnas havsörn, bivråk, mindre hackspett, rosenfink, gök och steglits. Vid enstaka tillfällen passerade även lärkfalk, gulärta och stenknäck.

Den förändrade fångstinsatsen innebär att vi inom ramen för projektet inte kan jämföra 2004 års resultat med de närmast föregående åren, även om vi gör en del jämförelser här. Avsikten med förändringen var att öka fångsten och vi planerar att hålla fast vid den nya nätuppsättningen under de kommande åren. Inom ramen för projektet i Sverige fångades under 2004 totalt 6504 fåglar av 71 arter vid sammanlagt 26 platser. Flera arter fortsätter att visa negativa trender, bl a trädgårdsångare, lövsångare och sävsparv.

Det totala antalet fångade fåglar, kontroller från tidigare år inräknade, blev inte helt oväntat det hittills högsta som vi erhållit vid Älgviken (se figur 1) och totalt 380 fåglar fångades. Jämfört med 2003 ökade fångsten under 2004 med mer än 50 %, vilket skulle ha varit den ökning som kunde ha förväntats av den ökade fångstinsatsen. Flera arter noterades, jämfört med tidigare år, relativt höga antal, bl a rödhake, sävsångare, kärresångare, rörsångare, törnsångare, trädgårdssångare, entita, blåmes, törnskata, rosenfink och sävsparv. Förvånansvärt låga antal noterades för bl a näktergal, koltrast, ärtsångare, svartvit flugsnappare, talgoxe och grönfink. Andelen gamla fåglar var tämligen likartad med genomsnittet för tidigare år. För lövsångare noterades en ovanligt hög andel gamla fåglar, vilket sannolikt berodde på att arten detta år häckade med flera par i fångstområdet. För första gången kontrollerades också lövsångare från tidigare år.

Ovanligt få talgoxar fångades och av dessa var en hög andel gamla fåglar, vilket kan tyda på dålig häckningsframgång i närområdet. Antalet gamla blåmesar och talgoxar har inte varierat så mycket i fångsten under de gångna åren, även om blåmes är något talrikare. Ungfågeln varierar mer i antal och de båda arterna tycks inte följa varandra (se figur 2). Blåmesens toppår 2000 kunde inte spåras hos talgoxe och 2004 års nedgång hos talgoxe motsvarades av en svag ökning hos blåmes. Bottenåret 2001 var dock gemensamt för båda arterna.

Nya märkarter för verksamheten blev mindre hackspett och grönsångare. Inte mindre än 28 fåglar märkta tidigare år kontrollerades under 2004 (se tabell1).

De flesta märktes året innan, men en femårig näktergal märkt år 2000 ingår också.

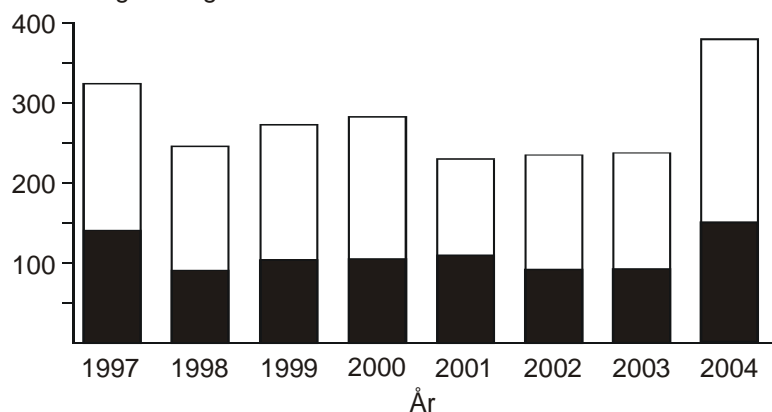
Under stundom var märkningen välbesökt och vid Pauls märkning den 16 maj var det fler människor på besök än fåglar i näten. Matz Carlsson, Paul Elfström, Johan Fransson, Thord Fransson, Tommy Johansson, Berth Nygren, Emmie Mellroth, Lise Mellroth, Roger Mellroth, Marie Lindholm, Jan Ohlsson och Eva Sundström återkom vid flera tillfällen och såg till att ännu en lyckad säsong kunde genomföras.

**Tabell 1.** Antalet fångade fåglar av olika arter vid Älgviken åren 1997-2004 samt andelen av fångsten som utgjorts av gamla fåglar.

Art	1997 - 2003			2004					% Ad
	Totalt	Medel	% Ad	Kontroller				Totalt	
				4 År	3 År	2 År	1 År		
Ladusvala	1	0,14	0					0	0
Större hackspett	1	0,14	100					0	0
Mindre hackspett	0	0,00	0					1	100
Trädpiplärka	2	0,29	0					0	0
Sädesärta	16	2,29	81					2	0
Järnsparv	4	0,57	25					0	0
Rödhake	90	12,86	12					22	14
Näktergal	56	8,00	84	1			1	8	63
Blåhake	5	0,71	0					0	0
Rödstart	5	0,71	60					0	0
Buskskvätta	1	0,14	100					0	0
Koltrast	82	11,71	48			1	1	8	63
Björktrast	7	1,00	29					1	0
Taltrast	5	0,71	40					0	0
Rödvingetrast	1	0,14	100					0	0
Sävsångare	22	3,14	27					12	25
Kärnsångare	9	1,29	89					6	83
Rörsångare	192	27,43	63			1	2	41	41
Härmsångare	1	0,14	100					2	100
Ärtsångare	26	3,71	46					2	100
Törnsångare	107	15,29	60			1		42	36
Trädgårdssångare	57	8,14	62					17	59
Svarthätta	34	4,86	41					7	29
Grönsångare	0	0,00	0					1	0
Gransångare	1	0,14	100					0	0
Lövsångare	276	39,43	29				5	42	48
Gråflusnappare	2	0,29	100					0	0
Svartvit flugsn.	33	4,71	82					3	100
Stjärtmes	15	2,14	27					0	0
Entita	16	2,29	50					8	0
Tallita	1	0,14	100					0	0
Tofsmes	2	0,29	0					0	0
Blåmes	268	38,29	22				6	51	29
Talgoxe	121	17,29	33			1	5	12	83
Nötväcka	21	3,00	19					2	50
Trädkrypare	7	1,00	43					3	67

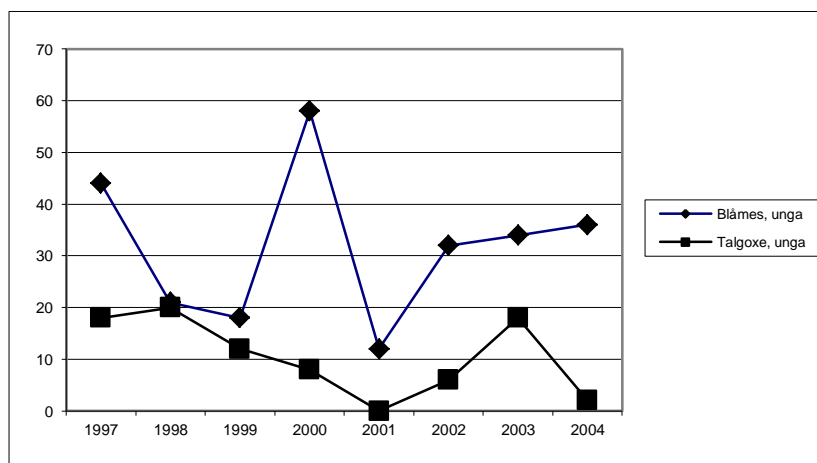
Törnskata	22	3,14	5				13	23
Skata	1	0,14	0				0	0
Pilfink	37	5,29	35				9	33
Bofink	14	2,00	100				1	100
Grönfink	45	6,43	62				5	100
Grönsiska	2	0,29	100				1	100
Hämpling	1	0,14	100				0	0
Rosenfink	6	0,86	0				6	0
Gulsparv	20	2,86	40				1	0
Sävsparv	185	26,43	38	1	2		51	33
<b>Total</b>	<b>1820</b>	<b>260,00</b>	<b>41</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>6</b>	<b>20380</b>	<b>40</b>

Antal fångade fåglar



**Figur 1.** Antal fåglar fångade vid Älgviken inom ramen för CES. Den fyllda delen av stapeln visar hur stor andel av fångsten som utgjorts av gamla fåglar (inkluderar även kontroller från tidigare år).

...forts Älgviken



**Figur 2.** Antalet fångade ungfåglar av blåmes och talgoxe vid Älgviken åren 1997 - 2004.